

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.

Hirdetések díja:
 centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árképzés nényben részesülnek.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyenyedi Könyvnyomda és Papír-árugyár rézvénytárasaág Főter 38. szám alatt.
 hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Nyit tér ora 40 fillér.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Kéziratok nem adnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A magyar általános polgári törvénykönyv.

A „Pester Correspondenz“-nek az az előkelő jogász-munkatársa, ki nek az új polgári perrendtartásról írt cikkelye annak idején országosra oly nagy feltűnést és élénk visszhangot keltett, most ugyancsak a „Pester Correspondenz“-ben az általános polgári törvénykönyv tervezetéről a következőket írja:

Fél évszázadnál hosszabb idő mult el azóta, hogy a törvényhozás az 1848. XV. törvénycikkben ígéretet tett, hogy a miniszterium az ösiség teljes és tökéletes megszüntetése alapján a polgári törvénykönyvet kidolgozva s e törvénykönyv tervezetét a legközelebbi országgyűlés elé terjeszteni fogja.

A „legközelebbi országgyűlés“-ig nem jutott a dolog. Az 1848. IV. és V. t-cikk alapján választott országgyűlésnek — más dolga volt és azután hosszú szünet következett.

A kormányt kötelező ígéret azonban, melyet a törvényhozás 1848-ban tett, és az ezen ígéretnek alapul szolgáló szükségesség az alkotmányosság helyreállítása után csakhamar arra indította a kormányokat, hogy hozzafogjanak a nagy munkához. Dr. Hoffmann Pál egyetemi tanár, dr. György Elek ügyvéd, dr. Halmossy András kuriai bíró, dr. Apáthy István egyetemi tanár, dr. Teleszky István országgyűlési képviselő, dr. Zsögöd egyetemi tanár, dr. Králik Lajos ügyvéd és dr. Sipőcz árvaszeki elnök husz év folyamán becses munkálatokat szolgáltatnak, melyek a magánjog egyes részeit, az általános részt, a dologi jogot, a kötelmi jogot, az örökösödési jogot, a gyámságot, a házasságot és a házassági vagyoni jogot, a szülők és gyermekek közti viszonyt tárgyaltak.

Az általános polgári jog egyes részeinek ez a mozaik-szerű összeállítása azonban, úgy tetszett, nyilván nem vezethet célhoz. Jogászgyűlések, ügyvédi kamarák, kereskedelmi kamarák stb. mind hangosabban kezdték felpanaszolni egy polgári törvénykönyv hiányát. A magánjogi természetű anyagi szabályokat számtalan új és régi törvényben kellett nagy fáradsággal keresni és megtalálni, és a bíróságok elismerésre méltó szorgalommal törték magukat, hogy a gyakorlati élet által adott

erékény hézagokat többé-kevésbé helyes jogelvékekkel töltsek ki, — oly állapot melyet továbbra fenntartani nem lehetett, főleg miután egy negyedszázadot meghaladó idő óta érvényben levő kereskedelmi törvényünk kiegészítőképp az „általános magánjog“ alkalmazását is parancsolja és az osztrák általános törvénykönyv részben egész Magyarországon és Magyarországgal egyes részeiben egész terjedelmében érvényben van.

A jogegység kívánata sz. István birodalmában, legalább a tulajdonképpeni Magyarországon Horvát-Szlavonország nélkül, jogosult és igazolt s elvülhetetlen dicsőségére válik dr. Pósz igazságügyi miniszternek, hogy e kívánatra, sőt az állami szükség e parancsának megvalósítása vegett a tervezet végére közzétette. A tervezet, „első szöveg“-nek nevezve, immár a nagy közönség előtt fekszik és elismerésre méltó figyelemmel csupán két koronára szabott árt mindenki megszerzheti. Jogászegyletek ügyvédi kamarák, bírósági kollegiumok, kereskedelmi és iparkamarák s egyéb gazdasági szakegyletek mozognak már, hogy ezt a 2043 szakaszt magában foglaló tervezet az igazságügyi miniszter által kívánt szakszerű bíralás alá vegyék és mindenki, akinek jogbiztonság, jogegység az egész gazdasági tevékenységet biztos kerékvágásban tartó, vezető és támogató jogszabályok, sával az egységes, korszerű és nemzeti jogállam követelményei iránt érzeke és érzelme van, elismeréssel, sőt örömmel üdvözlí az igazságügyi miniszter e tényét. Termeketlen politikai küzdelmeknél inkább vezetnek az egész ország jólétéhez az ily munkálatok, melyeknek summáját az igazságügyi miniszter immár mindenkire nézve hozzáférhetővé tette.

Mindenestre korai lenne már most a tervezet beható bíralatába bocsátkozni. Egyszeri tanulmány után is azonban már most elmondhatjuk, hogy e tervezettel mint jogtudós általánosan nagyrabecsült igazságügyi miniszterünk vezetése alatt az ő Felsege által kítűzött feladat: „a magánjog körébe vágó és hazánkban érvényben levő törvényeknek, törvényes szokásoknak, a már meglévő törvénytervezeteknek, a judikatura és irodalom termékeinek, valamint az idegen művelt államok jogfejlődésének figyelembevételével és felhasználásával, a polgári törvénykönyvnek egységes és rendszeres tervezetét elkészíteni“, — fényesen megoldott. A munka még Erdély igazságügyi minisztersége alatt kezdődött s munkatársai a nagy műben, Lányi miniszteri

tanácsos, Vavrik és Imling tanácselnökök, Zsögöd, Schwarz és Neumann egyetemi tanárok, dr. Nagy jelenleg kereskedelmiügyi államtitkár, Sipőcz árvaszeki elnök, Phirring kir. tablai bíró s mindazok, kik közreműködtek és magasztos feladatuk helyes megértésében e nagy művet megalkották, díszteljes helyet fognak elfoglalni Magyarországgal kulturális, nemzeti és jogi fejlődésének történetében.

A nemzeti jog iránt való szerecsés érzelkekkel kodifikáltak a család- és öröklési jogot; világosan, áttekinthetően, szabatosan és rendszeresen építettek föl a dologi- és a kötelmi jogot (a tartozási viszonyok jogát), valamint a személyjogot, megállapították és kialakították a rendszer rég nélkülözött részeit is.

Minden arra hivatottak dolga immár, hogy eleget tegyenek az igazságügyi miniszter szabadelvű rendelkezésének és beható bíralat alá vegyék a tervezetet. Nem kathedrajogot akarnak alkotni hanem elöt, mely az ország jogéretének, gazdasági szükségleteinek megfelelő s nagy fáradsága legszebb jutalmát abban fogja találni igazságügyi miniszterünk, ha mindenek e nagy mű tanulmányozásának és bíralatának szentelik magukat.

Közgyűlés.

Hetfőn délelött 10 órakor Nagy-Enyed város képviselö rendkívüli közgyűlést tartott dr. Varró László polgármester elnökletével. A közgyűlés megnyitása után elnökölő polgármester hódolatteljesen bejelentí, hogy ő császári és apostoli királyi Felsege legfelsőbb születésnapja alkalmából a város polgársága részéről kifejezett üdvökvánatokért a polgárságnak legmagasabb közönetét nyilvánítani méltóztatott. A legmagasabb rendelkezés tudomásul vétele után Mircse János, a mult közgyűlésen megválasztott városi erdész, tette le hivatalos esküjét a közgyűlés színe előtt. A tárgysorozat 3-ik pontjaképp a közgyűlés tudomásul vette a városi virilis képviselők 1901. évre érvényes névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság jelentését; e jelentés a jövő közgyűlésen lesz tárgyalva és a virilisek névjegyzéke végleg megállapítva. Fontos tárgyat intézett el a közgyűlés azon előterjesztés alapján, hogy a város csatornázása és kövezése javíttassék és fejlesztessék; így megbizta a közgyűlés a tanácsot, hogy a Bethlen-

TÁRCSA.

A tanár és a hercegné.

Írta: Gustave Guiches.

Vége a hercegné belépett az ősrégi tanterembe, hol a lelegeánsabb közönség várta, hogy Marron tanár kifejtse nézeteit az épp olyan ismerthetetlen, mint magasztos tárgyról: „Az istenség fogalma és a szerelem megváltó ereje.“

A tanár, mihelyt a kathedra dobogóján megjelent, aggodalmas tekintettel fűrkészte az amphitheatrumszereűen elhelyezett padosorokat. Asszonyok sokasága szorongott bennök; kalaperdó, prém- és csipkefelhő magaslott egymáson, csinos rózsás arczok, haloványak, barnák, aranyosak, mind megannyi figyelmes szemekkel és előre is elbájt mosolyra nyíló ajkakkal. Marront közönyösen hagyta ez a hódolat; szeretetreméltóan üdvözölte a közönséget, — másképpen nem is tudta — de szemöldökeinek csekély összébbvonása, szájszélein egy pesszimista vonás elárulta az élesen látó szép hallgatósnak, hogy valami bosszúság vagy bánat, valami hirtelen és keserű csalódásfele érte.

A beavatatlank megijedtek, a tájékozottak azonban jelentős pillantásokkal suttogták egymásnak: „A hercegné nem jött el.“ Csakugyan a hercegné elmaradása volt egyetlen oka az ékesszóló tanár arczán mutatkozó izgatottságnak. És a közkedveltség, melynek örvendett, rögtön két irányban juttatta kifejezésre a benyomásokat.

A jó lelkek sohajtva mondták:

— Szegény ember, mennyire szenvedhet!

Az önző kis teremtesek ellenben így szóltak:

— Annál jobb. Ihlet szállja meg a szenvedéstől, elragadó, bámulatos lesz!

Ó lassan huzta le keztyűit, minden ujjáról külön-külön s közben ezt gondolta:

— Talán mégis eljön. Megigérte, határozottan megígérte, hogy eljön. Hiszen tudja, hogy minden, amit itt elmondok, neki szól, egyedül csak neki. És ha az elején nincs itt, ha nem hallja a bevezetést, nem hallja a tételeim fölállítását, akkor a továbbiakból lehetetlen bármit is megérteni. Vége az egész hatásnak, minden kárba vészett! . . .

Két hónap óta, amióta megnyitlakt elötte az oly szigoruan zárt pentekek, szerette Marron ezt a hercegnét, szerette örülni; és ez, meghódolva a varázsuk — mely elöl senkisének menekülhetett — szinte bátorította e szerelem diskret megnyilatkozásait. Miből áll tulajdonképpen ez az érzelem? Kétségkívül erős hiúságból.

Hiszen csak természetes volt, hogy a pedagógus naiv lelke, aki küzdelemteljes ifjuságát az iskolák tantermeiben vonszolta végig, most, mikor az előkelő világba bejutott, lángoló szenvedélyre gerjedjen a nő iránt, aki mindeneknek szemében elvitázhatatlan joggal megtestesítette magában a szépséget, fényűzést, az arisztokráciát.

Bizonyára nem kevés kárpótlást kapott már fiatal éveinek nyomoruságaiért és megaláztatásaiért. Hirnevének tetőpontján áll. Felolvasásairól, melyekben a szerelem elvitatni igyekezett őt a bölcsészettől, esemény gyanánt írtak az újságok. A színházak az ő alakjában

mutatták be az „Ahol unatkoznak“ Bellac-ját. De mit törődött ő most a siker mind e hűhójával? Csak oda, arra az üres helyre volt szemé, amelyet annak tartott fenn, aki nem jött el.

Szomoruan hangzott el ajkairól a szó: „Hölgyeim . . .“ amikor hirtelen mozgás támadt. A hercegné belépett. A küszöbön megállt egy pillanatra, tekintetével kereste helyét a sokaságban. Magas alakjával, finom metszettel, kissé ivezett orra alatt mosolygós szájjával, szeles karimájú kalapján harcias struccszótárájával olyba tűnt föl a tanár elbávt szeméinek, mint a III. Henrik korabeli Fronde egy nagy uri dámája. A közönség felre vonult utjából. Leülhetett és a felolvasás elkezdődött.

Ehragadtatás kísért minden mondatot. Marron önmagát multa fölül ékesszólásban, finom szellemességben, ügyes mérseklettel lángoló lirizmusban. A teremben zugott a lelkeselés zaja. A keztyük repedeztek a tapsviharban. Az arany írások lázasan futottak a zsebjegyzőkönyvek lapjain Mindenünnen hangzottak a kiáltások: „Pompás! . . . Nagyszerű! . . . Gyönyörű! . . . Csodás! . . .“ És az asszonyok sápadoztak, szinte ájultoztak a magasztos élvezettől.

A hercegné érzeketlen maradt e tulhajtások, ez örült snobizmus iránt; figyelmesen hallgatott, egy-egy futó mosolylyal helyeselt s alig észrevehető fejbólintásokkal fogadta az eszményi szonettekkel, melyeket a felolvasó hozzá intézett. Az utolsó falrengető bravók elhangzása után Marron egy szögával magához kéréte a fiatal asszonyt, akit kocsijához ohajtott kísérni, hogy elkerültesse vele a tolongást. A hercegné hozzásietett, mosolyogva nyújtotta kezét.

utca és Magyar-utca közötti vízvezető csatorna újra lerakása céljából az előmunkálatokat tegye meg, a várkörüli járda átrakás és a ref. templom bejárása és a Bethlen-utczából kifutó járda közötti, jelenleg járda nélküli közlekedési vonalon járdát rakjon le, az új óvodához vezető utat pedig rendezze. Az 1901. év január elejével lejáró vagyon-bérleteket illetőleg a közgyűlés az alsó és közép-malom-, Nemzeti Szálloda, vásár-, piacvám és helypénzbérletek árverési feltételeit újra megállapította és e vagyonokat ujjalag 3 évi idő tartamra adja bérbe. Tudomásul vette a közgyűlés a városi majorsági és árva-pénztárnak 1900. október hó 29-én és 30-án megtartott vizsgálat eredményéről szóló jelentését. Megállapította a helybeli iparos- és kereskedőtanoncz-iskola 1900—1901. évi költségvetését. Csiki Istvánt, Klein Samuelt, Csoma Viktort és Osvát Jánosot a községi kötelekbe felvette. Nem tehetett azonban eleget a közgyűlés az ev. ref. egyházköztség azon kérelmének, hogy a hitoktató lelkész részére a városi leány-iskolában való tanításért tiszteletdíjat utaljon ki, mert a város vagyoni állapota jelenben ily költség viselését meg nem engedheti. Horgonyi József újonnan megválasztott állatorvos 30 napi szabadságát kér, a közgyűlés a szabadságot megadja. A képviseléhez 16 48-as öreg honvéd azon képpel fordult, hogy a küszöbön álló tél bekövetkeztevel a képviselő részükre egyenként 1—1 öl fát utaljon ki a város erdeiből. A képviselő méltányosságból a legszegényebb öt öreg honvédnek 1—1 öl fa kiutalását határozta el. Az érdekes gyűlés a késő déli órákban érte végét.

Vidék.

Pártgyűlés. Képviselőjelölés.

Verespatak, 1900. nov. 24.

A verespataki szabadalvűpárt f. év és hó 21-én a községi tanácssteremben gyűlést tartott. E gyűlésen minden verespataki és Verespatakon lakó választó jelen volt, csak az elhaltak és elköltözöttek hiányoztak. Ezen kiváló érdeklődést megmagyarázza azon körülmény, hogy a jövő általános választásokra már most jó eleve képviselőt jelöltünk, s híre ment, hogy dr. Ebergényi Sándort kívánja a párt jelölni, s már e névért, ez egyénért minden épkézlábu választó megjelent a gyűlésen, hogy ha egyébert nem is, de legalább egy szívből fakadó „Éljen t” kiáltson városunk ere és derek és kiváló népszerűségű szülöttjének neve megemlézésére.

De tartsunk sorrendet.

Jánky Kálmán, a párt jegyzője, megnyitván a gyűlést, szép és lendületes szavakban emlékezett meg az elhunyt elnökről, Moldován Lajos urról, ki a pártot oly szépen tudta vezetni s az egyetértést abban fenntartani. Ajánlata, hogy áldott emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék és hogy özvegyéhez született

Madán Helena urnához részvétirat intéztessek, egyhangulag elfogadtatott.

Ezután a gyűlés ugyancsak a pártjegyző indítványára egyhangulag és nagy lelkesedéssel megválasztotta elnökének városunk nagy népszerűségű veterán polgárát, Dregán János urat, jegyzőjének Jánky Kálmán urat.

Majd az elhunyt megyebizottsági tag Imreh Károly helyébe Ajtay Árpád urat jelölte egyhangulag a párt a f. év és hó 27-én Abrudbányán tartandó választásra.

Ezeknek letárgyalása után Jánky Kálmán a legérdekesebb tárgyat vettette tárgyalás alá. Előadva, hogy a jövő év elején fognak az általános választások megtartatni, jónak és helyén valónak látja már most képviselőjelöltiről gondoskodni. Előadja, hogy a választókerület mily nagy hálával tartozik Lukács László pénzügyminiszter uró nagyméltóságának, ki e kerület érdekeit (habár a legutolsó ciklusban nem volt képviselőnk) mindenha szíven viselte, annak felvirágoztatása s különösen bányászatának fellendüléseért mennyi jót tett; ajánlja, hogy e kerület mandatumma legelőbb neki ajánlatssek fel. Ha azonban ő nagyméltósága a jelöltséget el nem fogadná, ezen esetben e kerület mandatumma ajánlatssek fel dr. Ebergényi Sándor (szűnni nem akaró eljenzés) főispáni titkár urnak, városunk nagy képzettségű és kiváló tehetségű fiának, ki most szerényebb állásában is e kerület érdekeinek megvédése, felvirágoztatásáért oly önzetlenül és nagy lelkesedéssel fáradozik.

Nem lehet leírni ama lelkesedést, mit ezen ajánlat okozott, amelyet még fokozott azon körülmény is, hogy főtisztelendő Major János gör. kath. lelkészünk, e kiváló intelligenciájú lelkész, az ajánlatot román nyelven is előadta, azt a maga részéről elfogadva, ekes szavakban elfogadásra ajánlta.

Az „éljenzés”, „szetreászka” megszűnése után e gyűlésen elnökölő Jánky Kálmán kimondta a párt ama egyhangulag és nagy lelkesedéssel hozott határozatát:

A verespataki szabadalvűpárt a maga részéről „az abrudbánya-verespataki választókerület” mandatumát a jövő ciklusra felajánlja legelső sorban Lukács László ő nagyméltóságának. Ha ő exczellenciájára ezt el nem fogadná, második sorban dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár urnak mely alázattal felkérve Lukács László ő nagyméltóságát, hogy ezen utóbbi jelölésünket fogadja kegyesen, s jelöltünket vegye nagybecsű pártfogásába.

Továbbá ezen határozat közöltessék megyénk főispánja, Zeyk Dániel ő méltóságával s egyuttal kéressék fel annak támogatására, és az abrudbányai szabadalvűpártai, hogy azt ok is magukéva tenni szíveskedjenek s az ez irányban akeziót egyesült erővel indítsuk meg és tervünket együttesen valósítsuk meg.

Végül a verespataki szabadalvűpárt jelen határozata megmáshatatlant, annak szószériuti betartásáért minden verespataki választó becsületbeli kötelezettséget vállal.

Ezzel a gyűlés véget ért, a választók széteszoltak; mindenik azon tudattal tért haza: soha e kerület mandatumma jobb kezekre nem bízának, mint Lukács vagy Ebergényire; mindkettő bányász ember, tudja és ismeri viszonyainkat. S hogy a bányász is lehet ügyes politikus, mutatja Lukács László szép karrierje és meg fogja mutatni dr. Ebergényi Sándor is, kit a jó Isten oly szép és kiváló tehetségekkel, de főleg ezek legkiválóbbjával: hazafiság, jellem, kötelességtudás és munkaszeretettel áldott meg!

x + y.

Gazdasági előadás Vizaknán.

— Saját tudóstól. —

F. hó 25-én d. u. 2—4 óráig tartotta az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület városunkban népies téli gazdasági előadását a mintegy 40 kisgazdából álló gazdaközönség élénk érdeklődése mellett. Első előadó, dr. Szaniszló Albert jog- és jószágigazgató, „A vetőmagról” tartott igen szép és gyakorlati előadást. Előadása folyamán ismertette a különböző vetőmagvakat és azoknak értékét a gazda szempontjából mint érték és vetőmagvat illetőleg; továbbá ismertette a magkereskedők egyes fogásait, hogy miként igyekeztek a vetőmagvizsgáló állomások létesülése előtt különösen a löhermagvakat hamisítva forgalomba hozni, és felhívta a gazdak figyelmét, hogy egyes felmerülő esetekben miként és mely célból vegyek igénybe a vetőmagvizsgáló állomásokat, amelyek a gazdáknak ingyen állanak rendelkezésükre.

Második előadó, Székelyhidy Viktor gazd. egyt. titkár, „A kisebb gazdaságok berendezése és felszereléséről” tartott szabad előadást. Előadásában ismertette a kisebb gazdaságok berendezéséhez szükséges gépeket és eszközöket, továbbá felállította egy kisebb (20 holdas) gazdaságban a gazdasági termények közötti helyes arányt a gabonatermelés és állattenyésztés szempontjából; majd áttérve a kisgazda állattenyésztésére, a racionális takarmányozást és a takarmánynövények termelését, illetve azoknak okszerű elkészítését ismertette. Mindkét előadást román nyelven Ábu Miklós gazd. tanácsos tolmácsolta igen ügyesen a jelenvolt román nyelvű kisgazdáknak. (*)

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

— **Elöléptetés.** A m. kir. pénzügyminiszter Szabó Albert vizaknai főbányahivatali főnököt főmérnökke léptette elő. Gratulálunk.

— **Kinevezések.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Alsófehérvármegyében anyakönyvvezető helyettesekké a mogosi kerületbe Váradí Ferencz segédjegyzőt, a ma-

— Elragadó, — mondotta — igazán elragadó volt ma este.

A tanár zavartan hebegte:

— Igen boldog vagyok!

Azután, mikor a kocsiajtót kinyitotta, — az inas diskreczióból előre föluggrott a bakra — megkérdezte:

— Hát nem lesz szabad látnom, csakis . . . pénteken . . . a fogadó napján?

A fiatal asszony kissé elpirult és némi remegéssel a hangjában, gyorsan ejtette:

— Holnap, öt órákor, nálam . . .

*

Dobogó szívvel, sugárzó arccal, Marron csak pár pillanatig vár a kis szalonban, a hová bevezették. Egy ajtófüggöny felrebbent s újra visszaesett helyére. A hercegné előtte állt. A tanár áhitattal csókolta meg az odanyújtott kezeckét és miután egymással szemben elhelyezkedtek, rögtön megkezdte a támadást:

— Mennyire hálás vagyok önnek. Ha tudná, mennyit szenvedtem olykor pénteken, a fogadónapjain Nem közelíthettem önhöz! Látom kellett körülvéve közönyösökkel, hízolgókkal, kétségkívül, de oly felületesekkel, oly kevéssé arra termetekkel, hogy megérthessék az önéhez hasonló lelket! . . .

Hosszasan beszélt így, lassankint suttagásba átmenő hangon. A hercegné a szőlője kartábjára könyökölt, lesütött szemekkel, tekintetét a szőnyeg egyik arabeszkjére szegezve. Pillanatnyi csend beálltakor aztán fölemelte a fejét és egészen epedő hangon így szólt:

— Hangosabban beszéljen, kedves barátom. Nem hallom, amit mond.

Marron nem tarthatott vissza egy meglepett, szinte boszoz mozdatot.

— Vajjon a hercegné nagyot hall kissé? — gondolta. — Nem; én beszéltem nagyon is halkán; könnyen megeshetett, hogy nem értett meg.

És megkoczkáztatta az indítványt:

— Talán közelebb ülhetnek?

— Szükségtelen — felelte élénken a fiatal asszony.

— Csak kissé hangosabban szóljon és jól meghallgatom majd.

— De legalább egészen egyedül vagyunk-e?

— Láthatja, kedves barátom.

Nagyon bájosan tudta a tanárt „kedves barátom”-nak nevezni, olyan hangon, mely közelebb hozta őket egymáshoz, mintha már régen megpecsételték volna a meghittség szerződését.

Megnyugtatta, Marron fölemelte a hangját és elmesélte egész életét, szerény származását, a tanulmányait, a becsvágyait. Föllekesült s a hallgatója érzékenyült, szép szemei mintha megduvedesedtek volna.

A tanár áttért a szerelmére s ekkor önkéntlenül eltompult a hangja, fokonkint lejjebb szállt a gyónás suttagóságig; annyira meghalkult, hogy a hercegné egy mozdulattal felbeszakította, csaknem könyörögve mondta ismét:

— Hangosabban, kedves barátom, hangosabban! Egy szavát sem értem többé.

Marron habozott egy percig.

— Semmi kétség, — szólt magában — csakugyan nagyot hall és én elég gyöngédtelen vagyok megértetni vele, hogy észrevettem. Rajta hát!

És csengő hangon mondta:

— Nos igen, igaza van. Az én szerelmem nem azok közé tartozik, melyekről halkán, lesütött szemekkel, piruló arccal kell beszélni. Elégge megumesitette szívemet, hogy ország-világ előtt nyíltan hirdessem, ha

feljogosít az, akinek szentelem! Mert ez a szerelem az én büszkeségem, az én örömöm! Tegnap a szerelem megváltó erejéről beszéltem önnek. Nem tudtam-e, hogy az én megváltóm eljön meghallgatni alázatos szavaimat? És nem tartozom-e neki dicsénekkkel, hálaözönmával az üdvözítés művéért, melyet mosolyával és tekintetével ellenállhatatlan varázsával vitt véghez? . . . Ki voltam én még tegnap?

A szó torkán akadt a tanárnak. Az ajtófüggöny lassan félre lebbent és a herceg a szalonba lépett. Marron hirtelen fölállt. De a herceg mosolyogva intett neki, taglejtése ezt mondta:

— Ne zavartassa magát, folytassa.

És csendesen, lábujjhegyen közeledett egy zsölléhez, leböcsátkozott reá, a lábait egymásra rakta, a két kezét összetette s fejét a jobb vállára hajtva, felig lehunytt szemekkel, várt.

Marron zavartan állt, hátát a kandallóhoz támasztotta, váltakozva nézte a fiatal asszonyt és férjét.

— Arról beszélgettünk . . . szólalt meg végre . . .

— A tanár ur kifejtette előttem eszméit a szerelem megváltó erejéről — vágott szavába a hercegné.

A herceg barátságosan dorgáló pillantást vetett ne-jére, mutató ujját ajkaira tette, hosszú „csitt!”-et szizegett. Azután udvariasan fordítva fejét Marron felé, ejtette:

— Nagyon kérem, folytassa . . .

— De uram . . . igazán . . . biztosítom . . .

— Semmi meentség! Folytassa . . . Hallgatjuk . . .

Marron úgy érezte, mintha a nevétségesség áradata zudulna reá a padmalyról. És mégis nem hátrálhatott. Ha megtagadja a herceg kívánságát, nyíltan kompromittálja a hercegnét és megkoczkáztatja a rögtöni kiutasítást. Meg kellett hát magát adnia.

gyarbükkösibe Bartha Jenő jegyzői irnokot és végül a magyarigenibe Bőjthe Lajos állami iskolai igazgatót nevezte ki, és, a gyarbükkösi anyakönyvvezető helyettes kivételével, valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Katonai áthelyezések.** Tisztikarunk két szimpatikus tagja lett a napokban más állomásra áthelyezve. Ács Endre honvéd főhadnagy Maros-Vásárhelyre, Arányi Dezső honvéd hadnagy Aradra helyeztetek át.

— **Kunn Géza gr. v. b. t. t.** és neje a mult hét végén, mint főispánunk vendégei, városunkban időztek és a vasárnap déli vonattal utaztak haza, Alsó-Némethibe.

— **Gazdasági felolvasás.** Nagy-Enyeden vasárnap délelőtt a városháza nagy közgyűlési termében közepes látogatottság mellett Németh András kolozsvári gazdasági tanintézetű intéző olvasott fel az állategészségügy köréből. Szép, népies előadásban ismertette az állati szervezetet és ezzel kapcsolatban az állatok táplálkozásmódját gyakorlati szempontból. Az érdekes előadást a közönség figyelemmel hallgatta, és előadót az előadás végén megjelenezte. A vizaknai felolvasásról más helyen közlünk tudósítást.

— **Uj czég.** Néhaj Vajda Péter üzletét ennek örököse, Vajda József, Tangel József kereskedőnek adta el és a régi, jó hírűnek örvendő üzletet a hó végétől kezdődőleg már az új üzlettulajdonos neve alatt fog tovább vezetetni.

— **Káló Géza** cigányprímás, ki az ősz elején katonai kiképzetésre bevonult, ezen kötelezettségének eleget tévén, a napokban visszatért és zenekarának vezetését átvette, ez uton kéri jóakaróinak támogatását.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Vesztesség: nagyenyedi j. Tóvis 1 udvar. Takonykőr és bőrféreg: balászfalvi j. Véza 1 udvar. Sertésvész: alvinczi j. Berve 5 u., Oláh-Herepe 7 u.; balászfalvi j. Nagy-Cserged 8 u., Tóhát 13 u., Türr 22 u.; kisenyedi járás Buzd 6 u., Vingárd 5 u.; magyarigeni j. Koslárd 3 u., Magyar-Igen 5 u.; nagyenyedi j. Csáklya 5 u., Muzsina 7 u., Nyir-Mező 3 u.

— **Erzsébet.** Megemlékezés Magyarország nagy királynéjáról. A királyi ház fenséges tagjainak és a magyar nemzet jeleseinek kegyeletes közreműködésével szerkesztette Gábel Gyula, budapesti közs. tanító. Aki ismerni akarja a magyar szívet, az olvassa el ezt a könyvet és meggyőződik róla, hogy ez a szív csupa szeretet, csupa kegyelet és hála azokkal szemben, akik megértették, akik méltányolták és akik szeretették, mint Erzsébet, Magyarország felejtethetetlen nagy királynéja. Ahogy elmerültünk azokba a gondolatokba, melyeket a könyvben örökítettek meg ez ország legjobbjai, úgy éreztük, mintha újra vérzésnek indult volna az a nagy seb, melyet mindnyájunkon ejtett az atkozott tör, mely az Ő szívet, a legjobb,

— Istenem, — szolt — minthogy kívánják . . . legyen . . .

És mialatt a fiatal asszony, hogy vonásait a két férfi előtt elrejtse, a kandalló tűzét igazította, a tanár folytatta ott, ahol elhagyta.

— Ki voltam én még tegnap? Senki! A senkinél is kevesebb! Egy ismeretlen, aki a városok zajában és sokaságában vetődtem ide s tova, egy szegény teremtés, akit e század összes kártékony törekvései és vágyai emésztettek, egy . . . föllázadt, keserűséggel telt szívvel . . . kevélységtől duzzadó agygyal . . . egy szerencsétlen, akit ide-oda vetettek az ellentétes áramok és akit a modern áradat, úgy látszott, nem ragadhat csak a bünbe vagy a kétségbeesésbe! . . .

A herceg halkán és komolyan tapsolt, mint akit elragadtak a szép képek és a hatalmas hasonlatok.

— Igen, a senkinél is kevesebb voltam! — beszélt tovább az értekező — és ki mentett ki a semmiség ez örvényéből? Ki sugallt nekem erélyes és nemes elhatározásokat? Ki adta meg lelkiismeretemnek a békét? Ki teremtett belém bátor és büszke lelket? Oh, az énekek egy kiválasztott lénye! Herczegné? Nem! Uralkodó hercegné? Dehogy is! Egy királyné! Vagy nem királyné-e minden nő, mikor egy férfi szíve, ez a háttartalan királyság, lábainál fekszik?

— Bravo, bravissimo! — kiáltott fel a herceg. És látva, hogy Marron siet elbucszni:

— Tanár ur — mondta neki — nincs időm elmenni az egyetemre, hogy önt meghallgassam és szavamra, őszintén sajnálom. A választások a klubban ez idő szerint nagyon is elfoglalnak. De ha olyan szives lesz és ezentul is megtisztel látogatásaival, ezzel, legyen meggyőződé, mindenkor nagy és igaz élvezetet szerez nekünk.

a legnemesebb szívet átdöfte. A véghetetlen szeretet és véghetetlen fájdalom könyve ez a könyv. És csak az olyan fenséges lélek fakaszthatott annyi szép gondolatot, annyi mélyeséges érzést, amennyi benne megnyilatkozik. Virágok, koszorúk ezek a gondolatok, ezek az eszmék — írja benne Jókai Mór, a magyar költők királya — a királynői ravatalon. Valóban virágok, a magyar érzés a magyar kegyelet virágai. Szorgalmas kéz szedte őket össze és szívesen adták mindazok, akik szavának sulya van Magyarországon. József főhercegtől kezdve, az uralkodó ház többi férfi és női tagjai, a miniszterektől kezdve a politika, az irodalom, tudomány és művészet képviselői, százan és százan sóhajtottak el, hogy ki volt számunkra Erzsébet királyné és kit vesztettünk el benne. A szomorúság, a mélyeséges gyás akkordjai mellett jólesően hangzanak fel a vigasztalás, a buzdítás szavai. Magasztos és feleremelő könyv és első sorban az ifjuság számára való könyv, melynek olvasása nemesítőleg hat a fogékony lelkekre és — rövid ismertetést nem fejezhetünk be szebben, mint ha idézzük Jókai Mór szavait: „Olvasgassátok e mondatokat hazám fia! és leányai! tanuljátok belőlük honszerelmet, háladatosságot, isteni felelmet és bizalmat jövőben.” De tanuljon belőle nemcsak az ifjuság, hanem mindenki, kire hat a szép, a magasztos, kire hat az igaz érzés és kinek lelkében él a nagy királyné iránti kegyelet. A szép kiállítású könyv, melynek minden emlékműdata alatt írja névalírásának hű mása látható és melynek összállításáért Gábel Gyulát a legnagyobb elismerés illeti meg, az Athenaeum kiadásában jelent meg és ára csak 50 fillér. Különösen az iskolák és szülők figyelmét hívjuk fel ezen Emlékönyvre, mely olcsó ára mellett minden családban megszerezhető.

— **Transváli tanulságok.** Rengeteg nagy ur az angol katona, ha őt bármelyik európai kadsereg katonájával összehasonlítjuk. Mindenütt Európában azért harcol a katona, mert a törvény parancsolja, csupán az angol katona fog fegyvert kenyerkeresetből, azért, hogy a bőséges zsoldot megszolgálja. Már a középkorban, amikor zsoldos hadseregek voltak mindenfelé, ismerték és rettegetve emlegették a zsoldosnak azt a tulajdonságát, hogy szeret jól élni. Ezt a tulajdonságát a katona most már csak az angol hadseregben elégítheti ki, egészen középkori mértékben, mert Anglia tudja nagyon jól, hogy mivel tartozik azoknak a lelkes gentlemanoknak, akik jó pénzért bérbe adják becses vérüket és mélyen tisztelt bőrüket. Nagy ur az angol katona mindenütt, ahol meg kell óvnia ő brit felségének tekintélyét. Legjobban tudják ezt a gyarmatokon. Ha az angol helyőrség bevonul valahova, a városnak legszébb épületéből kaszárnya lesz, elhelyezkednek benne az idegen vitézek, felöltik a pongyola ruhájukat, fejükbe nyomják a kényelmes skót szipkát és egy kis nádpálczával a kezükben elindulnak etnográfiai tanulmányokra, miközben egy sereg skárlátpiros tábori reudör ügyel arra, hogy senki a bennszülött hindu vagy szerencsének közül valahogy meg ne merje sérteni ő felségének katonáit. Ha azután kitör egy kis háború, akkor nincs többé a kaszárnya udvarán poló-játék vagy football, hanem azért ilyenkor is lehetőleg kényelmesen intézik el az angol urak a vitás ügyet. Mindegyik ezrednek megvan a maga nagyszerű ezüstkészlete, megvan a maga nagyszerű szakácsa és — különösen a tiszt urak — még a leggyilkosabb útközetek idején is praktikus összehajtható asztalok mellett ebédelnek s pezsgőt isznak, mikor a tábori zenekar rázendíti: God save the queen. Ha azután vége van az angol himnusznak, megszólalhatnak Hiram Maxim revolverágyú és nemsokára helyre van állítva Anglia megsértett becsülete. Ilyen háborúkhoz szokott az angol hadsereg s többek között azért is vesztett olyan rengeteg sokat, mikor meztelen szerencsének helyet Afrikában a burok kerültek szemé elé. Végül azonban mégis Angliának tettek szolgálatot a szegény burok, Nemesak azért, hogy Anglia elvette az országukat, hanem azért is, mert kikapták a tüzből a gesztenyét az angol hadsereg számára. A gesztenye még kissé izzó, ha közvetlenül ott Transzáiban nyulnak hozzája, de mindazonáltal Anglia élvezni fogja ezt a gesztenyét, mint böles tanulságot a hadserege számára. A londoni Daily Mail értesülése szerint, a brit hadsereg gyökeres átalakulás előtt van. A kormány gondosan tanulmányozta a dél-afrikai háború történetét s ennek alapján kidolgozta a hadsereg reformját. A terv részletei még nincsenek ugyan megállapítva, de a program már készen van. Az új rend 1901 elején lép életbe. Célja, hogy az angol hadsereg föltartási hiányosságait elhárítsa. Jövőben az angol katona egész szolgálati idejét kiképzésével fogja tölni s ugy a tisztet, mint a közlegényt évenként tíz hónapon keresztül német alaposággal fogják begyakorolni. Szóval, kevesebb pezsgőt fognak ezentul inni az angol tiszt urak és nagyobb marsokat fognak végezni Viktória ő felségének fegyveres gentlemanjai.

— **Naptárak.** A Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár r.-t. főtéri üzlethelyiségében nagy választékban kaphatók a **Magyarországon megjelent összes naptárak az 1901. évre, eredeti bolti árban.** Videki megrendelések gyorsan eszközölhetnek.

— **Asszonyok, leányok,** kiket jövődjük érdekel, hozassak meg Zit-El-Lohia most megjelent szeilemes jósló könyvét. Rendkívül szenzációs! 1 korona beküldése ellenében (bélyegeken is) bérmentve zárt borítékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolcson. Utánvét 40 fillérrel több.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A külföldi hírek nyugodtabbak, mint a mult héten voltak, belföldön mind a két heremagfelet, lóherét és luczernát, folytatólag és szívesen vettek bár; de az árak általában változatlanul maradtak. Különösen mi a lóherét illeti, e lefolyt héten Erdély nyújtotta az ajánlatok legnagyobb részét, s minthogy ezen ajánlatok árai a piac folyamához alkalmazkodtak, sok esetben csakhamar létre is jött az alku. Magyarországnak egyes olyan vidékei, melyek eddig nem foglalkoztak lóheretermeléssel, szintén jó minőségű árut hoztak a piacra. Ezen vidékekről idei vetés után aratott lóheremag is érkezett, jóllehet nem nagy mennyiségben, de szín és szem tekintetében igen kielégítő áru. Amerika a határidőre szóló követeléseit egy kevéssel alább szállította. Kész árut azonban változatlanul magas áron jegyez. Luczerna. Magyar áruból néhány tétel került eladásra. Franciaországról, mely más években ilyenkor a főszállító volt, alig lehet valamit hallani, mindössze 200 zsák francia áru kelt el és annál nehezebb állapontja van nálunk ez idén ezen eredeti magnak, amennyiben a hazai luczernamag minden követelménynek megfelel. Baltaczim. Ami kevest ajánlottak, könnyen elkel. Bükköny. Az ebbeli forgalom csendes, mert hiányoztak az ajánlatok.

Jegyzékek 50 klgknt Budapestén:

Vörös lóhere elsőrendű öregszerű	72—74	kor.
Vörös lóhere középmínőségű	68—71	"
Vörös lóhere gyöngébb minőségű	62—64	"
Luczerna magyar elsőrendű	45—50	"
Luczerna magyar középmínőségű	41—44	"
Muhar	7—7.50	"
Baltaczim	11—13	"
Bükköny	6.50—6.75	"

A Mauthner Ödön czég e lap gazda előfizetőit kívánatra akár levelben, akár sürgönyileg teljesen költségmentesen értesíti az összes magfeleknek napi árainról

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Sz. 9584—1900.

közig.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye m.-igeni járásban Vajasad székhelyvel üresedésben levő körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

1. A körorvos évi fizetése 1000 korona s 300 korona uti átalány, valamint magánmunkálatokért a képviselőtestületekkel megállapítandó díjak.

2. A m.-igeni kör áll a sárdi, boros-bocsárdi, krakkói, benedeki és vajasdi körjegyzőségek körközségeiből, valamint Magyar-Igen nagyközségéből (19 község 15.980 lakossal).

3. Pályázni kívánókat felhívom, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a, s az 1876. évi XIV. t.-cz. 43. §-ában körülírt képesítésüket igazoló bizonylataikkal felszerelt folyamodványaikat hozzám f. év **december hó 30-ig** adják be, mert a később beérkezőket tekintetbe venni nem fogom.

4. A választás 1900. december hó 31-én d. e. 10 óraker fog megtartatni Magyar-Igenben a hivatalos helyiségben.

A magyarigeni járás főszolgabírója.

Magyar-Igenben, 1900. év november hó 21-én.

Csuka Domokos,
főszolgabíró.

